

OPONENTSKÝ POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Žák s poruchou autistického spektra v běžné škole – případová studie žáka základní školy a víceletého gymnázia

Autorka práce: Bc. Lenka Ďurišová

Vedoucí práce: PhDr. Hana Sotáková

Diplomová práce se zabývá problematikou vzdělávání žáka s poruchami autistického spektra na běžné škole. S užitím případových studií dvou žáků autorka mapuje průběh integrace na základní škole a víceletém gymnáziu.

V souladu s cíli práce je teoretická část věnována poruchám autistického spektra (PAS). Kromě klasifikace, popisu charakteristických projevů a diagnostiky PAS se autorka věnuje systému vzdělávání žáků s PAS v České republice a otázce specifických přístupů ve výuce. Teoretická část má jasnou a přehlednou strukturu, autorce se podařilo představit komplexní a aktuální náhled do dané problematiky. Na závěr teoretické práce bych uvítala krátké shrnutí.

Praktická část obsahuje všechny nezbytné části – nechybí výzkumné otázky, prezentace dat a jejich interpretace, zhodnocení výsledků, diskuze a závěr.

K praktické části a jejímu provedení mám však několik komentářů.

1) Výběr účastníků výzkumného šetření.

Z textu není zřejmé, zda šlo v případě výběru druhého účastníka výzkumného šetření (žáka na základní škole) o záměr nebo shodu okolností? Jak byl tento žák vyhledán a osloven? Autorka často srovnává podobu vzdělávání žáka s PAS na základní škole a na víceletém gymnáziu – nebylo by z tohoto pohledu výhodnější doplnit případovou studii žáka na víceletém gymnáziu případovou studii žáka na základní škole v odpovídajícím ročníku? Domnívám se, že zaznamenané rozdíly a přístupy lze vysvětlit spíše z hlediska věkového rozdílu obou žáků a přístupů pedagogů prvního a druhého stupně. V tomto ohledu bych proto spíše než označení „žák na víceletém gymnáziu“ a „žák na základní škole“ doporučila žáky označit podle věku nebo prvního/druhého stupně.

2) Metody výzkumného šetření.

Autorka zmiňuje hned několik metod (str. 53), které v rámci případových studií použila. Blíže však v hlavní části textu nepředstavuje jejich strukturu. Chybí také informace o časovém průběhu výzkumného šetření. Kdy a v jakém rozmezí probíhalo pozorování a rozhovory s rodiči, žáky a učiteli?

3) Prezentace dat

V dílčích kapitolách není zřejmé, z jakých dat autorka čerpá – např. v kapitole Diagnostika – popisuje výsledky šetření pouze na základě zprávy nebo využívá také dat získaných na základě rozhovoru s matkou? Jsou v kapitole Rodina dítěte s PAS zahrnuty také komentáře učitelů?

Zvláště nepřehledně na mne působila kapitola „Zjištěné poznatky během výzkumu a jejich zhodnocení“. Autorka začíná popisem (str. 61 a 62) průběhu konkrétní hodiny českého jazyka (není však jasné, proč vybírá zrovna tuto hodinu z celkového počtu 26 hodin věnovaných pozorování), dále se věnuje popisu způsobu komunikace asistenta pedagoga s rodiči, sešitům žáka a vrací se k popisu předem blíže nespecifikované hodiny matematiky. Při popise se navíc střídá přítomný čas s minulým.

Z celkového textu je patrný zájem autorky, což je zřejmé i z vyššího počtu prostudované a v práci použité literatury. Ocenit lze také čas věnovaný výzkumu v terénu, doložené přepisy rozhovorů a ukázky z dokumentace žáka v příloze. Jazyková stránka práce je na dobré úrovni, překlepy a gramatické chyby se vyskytují v práci ojediněle.

Přes uvedené připomínky k praktické části práce splňuje nároky kladené na diplomové práce. Doporučuji ji proto k obhajobě.

V Praze dne 15.5. 2019

PhDr. Klára Špačková, Ph.D.